

9 September 2022

Bedömning av undervisningsförmågan vid Helsingfors universitet

Bedömningen av undervisningsförmågan är en central del av helhetsbedömningen vid rekryteringar. En sökandes undervisningsförmåga bedöms i samband med rekryteringen av undervisnings- och forskningspersonal samt ansökan om titeln docent. Fakulteterna har en eller flera pedagogiska nämnder som bedömer undervisningsprov och som tillsätts av dekanus. Den pedagogiska nämnden utarbetar en motiverad helhetsbedömning av den sökandes undervisningsmeriter. Ett undervisningsprov är ett offentligt undervisningstillfälle inom anställningens eller docenturens vetenskapsområde och det utgör en central del av bedömningen av undervisningsförmågan som helhet. Syftet med undervisningsprovet är att verifiera den sökandes undervisningsförmåga i praktiken. Samtliga delområden som bedöms, inklusive undervisningsprovet, anges i en matris för bedömning av undervisningsförmågan.

Med detta beslut fastställs nivån på undervisningsförmågan för olika undervisnings- och forskningsanställningar, praxis i fråga om bedömning av undervisningsförmågan och hur länge utlåtanden gäller. Beslutet innehåller också rekommendationer för den pedagogiska nämndens sammansättning enligt anställning. Målet är att säkerställa att Helsingfors universitet har en enhetlig praxis för bedömning av undervisningsförmågan, så att vi kan försäkra oss om att alla sökande behandlas likvärdigt och att bedömningarna är jämförbara, kriterierna är tydliga och processerna transparenta. Att förenhetliga praxisen för bedömning av undervisningsförmågan har diskuterats i Helsingfors universitets utvidgade ledningsgrupp, utbildningsrådet och på universitetets samarbetsmöten. Dessutom har man i beredningen beaktat åsikter som fakulteterna framfört.

Undervisningsförmågans nivå för undervisnings- och forskningspersonalen

I enlighet med Helsingfors universitets instruktion varierar minimikraven för undervisningsförmågan i fråga om olika anställningar. Undervisningsförmågan bedöms på skalan utmärkt – berömlig – god – nöjaktig – försvarlig. Med detta beslut preciseras minimikraven för olika anställningar gällande helhetsbedömningen av undervisningsförmågan.

- Professorer (full professor): undervisningsförmågan som helhet minst *god*.
- Biträdande professorer, andra arbetsperioden (associate professor): undervisningsförmågan som helhet minst *nöjaktig* *nöjaktig*.
- Biträdande professorer, första arbetsperioden (assistant professor): undervisningsförmågan som helhet minst *nöjaktig*.

- Äldre universitetslektor och äldre klinisk lärare: undervisningsförmågan som helhet minst *god*.
- Universitetslektorer: undervisningsförmågan som helhet minst *god*.
- Kliniska lärare: undervisningsförmågan som helhet minst *nöjaktig*.
- Universitetslärare: undervisningsförmågan som helhet minst *god*.
- Titeln docent: undervisningsförmågan som helhet minst *god* (universitetslagen, 89 §).

Om ordnande av undervisningen äventyras och det är ett korttids vikariat, det är möjligt att avvika från ovanstående minimikrav i anställningar som universitetslektor och universitetslärare. Helhetsbedömningen av undervisningsförmågan ska framkomma tydligt av den pedagogiska nämndens och beredningsgruppens utlåtanden. En plan för utveckling av de pedagogiska färdigheterna ska göras särskilt för de biträdande professorer och kliniska lärare vars undervisningsförmåga har bedömts som nöjaktig. Vid behov kan planen utarbetas med stöd av de pedagogiska universitetslektorerna. Syftet med planen är att stödja den anställdas pedagogiska utveckling och möjligheter att avancera i karriären, och att säkerställa kvaliteten på undervisningen.

Hur undervisningsprov bedöms och hur länge utlåtanden om undervisningsförmågan gäller

Vid öppna utlysningar krävs för samtliga toppkandidater en helhetsbedömning av undervisningsförmågan som utarbetats av den pedagogiska nämnden. På detta sätt säkerställs att toppkandidaterna som konkurrerar med varandra behandlas likvärdigt och att deras meriter är jämförbara. Ett undervisningsprov som getts vid Helsingfors universitet gäller i regel i fem år. Beredningsgruppen kan dock förutsätta att samtliga kandidater ger ett nytt undervisningsprov. En sökande kan också förnya ett undervisningsprov hen gett i samband med en tidigare rekrytering. Vid öppna utlysningar får kandidaterna ett gemensamt tema och samma målgrupp för undervisningsprovet. Vid ansökningar om docentur får de sökande själva välja tema för undervisningsprovet.

Vid förfaranden för anställning som professor kan en biträdande professor (associate professor) använda sig av en bedömning av undervisningsförmågan och ett undervisningsprov som hen fått när hen rekryterades till Helsingfors universitet, om undervisningsmeriterna i det skedet bedömdes på den nivå som krävs av professorer (helhetsbedömning minst *god*). Om en biträdande professors undervisningsmeriter inte har bedömts vara på den nivå som förutsätts av professorer, utarbetar den pedagogiska nämnden en bedömning av undervisningsförmågan i samband med tillsättningsförfarandet. Eftersom det är frågan om avancemang inom universitetets karriärsystem, kan undervisningsprovet vid behov ges i en äkta undervisningssituation.

Rekommendationer för pedagogiska nämndens sammansättning enligt anställning

I enlighet med Helsingfors universitets examens- och rättssäkerhetsinstruktion (kapitel 1, 6 §) ger de pedagogiska nämnderna vid behov utlåtanden om undervisningsförmågan

hos de sökande vid utnämning av professorer och annan undervisnings- och forskningspersonal samt vid utredning av förutsättningarna för beviljande av titeln docent. Nämnden består av företrädare för professorerna, den övriga forsknings- och undervisningspersonalen och studenterna.

Den pedagogiska nämndens sammansättning är beroende på anställningen minst tre medlemmar, och i sammansättningen beaktas kraven på företrädare för olika grupper som fastställs i universitetets examens- och rättssäkerhetsinstruktion. Nämndens medlemmar väljs i syfte att säkerställa en stark och högklassig pedagogisk expertis. För varje anställning eller docentur är målet att det i den pedagogiska nämnd som bedömer undervisningsförmågan ska ingå antingen en universitetslektor, en medlem av lärarakademin eller en person som har genomfört omfattande studier i universitetspedagogik (60 sp) eller pedagogiska studier för lärare (60 sp). Detta beslut ersätter rektors beslut HY/1333/00.00.06.00/2021 (21.4.2021).

Rektor

Sari Lindblom

Utvecklingschef

Jaana Nylund

Dokumentet har undertecknats elektroniskt i Helsingfors universitets ärende- och dokumenthanteringssystem.